

Torsdag, 30. nov. 1944.

Fra H. L.

De deporterte fra Nord-Norge begynner nå å komme sørover. De har mistet alt, og de lidelser de har gjennomgått er ubeskrivelige.

Det er en selvfølge at vi gjør alt for å lette deres savn. Men det er like selvfølgelig at vi ikke samarbeider med de nasistiske myndigheter og organisasjoner som er medansvarlige i denne krigsforbytelse, og som ved å nekte å motta det svenske tilbud om å gi de deporterte tilhold og forpleining i Sverige har satt tusener av menneskelig i fare.

Hjelp dine landsmenn! Hjelp dem med hus, mat, klær og senere med arbeid! Vi må ikke risikere at tyskerne får høve til å nytte deres arbeidskraft. Men hjelp dem direkte eller gjennom trygge kanaler. Overlat til NS å ta hånd om sine egne.

SABOTASJE.

Hver gang det smeller går norske verdier tapt. Det er ikke til å unngå fordi tyskerne legger bensin og olje i norske bensinstasjoner, de oppbevarer flydeler og annet krigsmateriell i norske bedrifter, de reparerer sine egne og stjålne norske skip ved norske verksteder osv. Alle er enige om å beklage ødeleggelsen av norsk eiendom. Hos dem som tenker kort, melder det seg kanskje en liten i tvil: Kan dette være riktig? De som overhodet ikke tenker, kritiserer sabotasjen åpent.

Frankrike ble befrikket så hurtig at ødeleggelsene målt med krigens målestokk ble små. De franske inneriksstyrker har ikke den minste del av æren for det. Hva besto så deres innsats i? De sprengte franske broer og franske jernbaner; i det hele gjorde de sitt ytterste for å ødelegge den delen av det franske kommunikasjonsnett som var så vesentlig forutsetning for de tyske tilførsler til fronten.

I måneder før invasjonen bombet allierte fly franske kommunikasjonsentra og franske fabrikker som arbeidet for tyskerne, og fransk eiendom og fransk liv strøk ned. Uten disse angrep hadde invasjonen neppe latt seg gjennomføre i sommer, og den avgjørende vending i krigen som invasjonen betød, hadde blitt utsatt.

Befrielsen kostet i Frankrike og den vil koste her. Når norske hjemmestyrker gjennom sine aksjoner også ødelegger norsk eiendom, må tap og vinning veies mot hinannen. Sabotasje sparer oss for bombing. Tyske militære interesser har vært hårdt rammet gjennom sabotasjen i den senere tid. Skulle det samme vært utrettet gjennom bombing, er det ikke tvil om at tapet av norske verdier ville blitt langt større. Selv den dyktigste presisjonsbombing kan på langt nær måle seg med sabotasje i "treffsikkerhet".

Sabotasjen har praktisk talt ikke krevet norske liv: det er ikke til å unngå at sivile blir drept ved bombeangrep. Selv om en ser bort fra den økede bombefaren, er det naivt å tro at norske verdier alt i alt kan spares ved å la sabotasjen være. Jo snarere tyskerne blir slått, jo mere vil det bli spart av norsk eiendom og norsk liv. Jo lengre krigen drar ut, jo mere tid får tyskerne til plømessig å ødelegge norsk eiendom. Dette er ikke spådom. Nord-Norge og Holland er ideg bevis nok. Vi er hverken innbilske eller naive nok til å tro at norske hjemmestyrkers sabotasjeaksjoner kan avvære krigen, men de er av de huggene som sammen med mange andre faller den tyske krigsmakt.

Nord-Norge.

En av våre medarbeidere hadde igår anledning til å snakke med en av de avkomne, en statsfunksjonær fra Hammarfest. Dette øyenvitnes beretning bekrefter i full utstrekning de vildeste rykter om tyskerne og nasistenes opptreden nordpå.

Som eksempel på "NS-kommisar" Preuthun fhv. Hellesten, "uagennyttige og oppofrende" arbeide i samfunnets tjeneste, kan følgende historie nevnes:

Mens befolkningen forøvrig ble stuet sammen som sild i tonne på de få fôrtoyer som ble lovet de norske, og fikk lov å ta med seg 15.kg. bagasje, rekvirerte Preuthun en reidningsskøyte for seg alene. Med denne skøyten reiste han rundt og plyndret der han fant noe han likte. Det siste var hjemmelsmann så for avreisen fra Hammarfest, var at Preuthun og hans håndlangere forsynte seg med et flygel og endel kunstgjenstander fra et privat hjem.

Forøvrig understreker vår hjemmelsmann at det ikke var en av befolkningen der oppe, bortsett fra nasistene, som ville reise. Transportene var ikke annet enn regulære fangetransporter.

Tyske forretninger snytt for sukker.

Reichskommissariat beslagte for en tid siden ca. 4 tonn sukker hos grosserer Döderlein. Dette sukkeret skulle leveres til 2 tyske forretninger i Oslo i strid med gjeldende bestemmelser. Da sukkeret var kommet til Döderleins lager, kom det en telefon angivelig fra RK om at sukkeret ville bli hentet senere dag. 3 menn innfant seg i en RK-bil med utleveringsskrivelse fra RK utdelt av Degener. Mot denne skrivelse ble sukkeret utlevert. Først noen dager senere ble det oppdaget at sukkeret nok var kommet på andre hender enn RK hadde tenkt.

Nyhetsene fra London søndag 29/11 kl. 18.30.

England. Som vanlig ved åpningen av en ny parlamentsesjon holdt den britiske konge Georg den 6. en tale. Kongen uttalte bl.a. at de allierte kunne se tilbake på et år fullt av store bedrifter. En aktet så hurtig og så meget som mulig å forsterke de britiske styrker som kjemper mot Japan. Regjeringen treffer alle forholderegler for å møte overgangstiden fra krig til fred. Under den etterfølgende debatt talte Winston Churchill. Han trod at en ikke skulle stole på en hurtig avslutning av krigen. Tidligere hadde han spådd at krigen skulle slutte tidlig på sommeren, og han trodde fremdeles på dette, men hvis han skulle gjøre noen forandring, ville han sløyfe ordet tidlig. Et gjennombrudd ved Köln ville ha store følger. En må forresten huske på at fienden nå har kampen står på tysk jord, har den samme spore som England i de mørke dager i 1940 og 41.

Vestfronten. Fortsett press mot de tyske stillinger langs Roer. Frontstillinger ved Düren og Jülich er blitt stormet. Landsbyen Koslar vest for Jülich og Hürtgen sør-vest for Düren er inntatt. Den 3. amerikanske arme har gått over den tyske grense på 2 steder til. Fronten inne i Tyskland som allerede før oversteg 40 km., er med det utvidet. Fortropper står 7 km. fra Saarlautern. Amerikanerne har slått tilbake tyske motangrep 14 km. fra Saarbrücken. Den 7. amerikanske arme har rykket nordover fra Sarrebourg og har rykket inn i Saarunion. Franskmennene har ved en førsteklases manøvre innesluttet tyskerne ved Mulhouse i en 125 km.² stor lomme. Siden offensiven begynte, har den 7. amerikanske og 1. franske arme befrikk et område på 9000 km.² med 1100 landsbyer og har tatt 22500 fanger.

Eisenhower har hatt en langvarig konferanse med Montgomery i Montgomerys hovedkvarter ved den hollandske grense.

Luftangrep. Over 1000 tunge amerikanske bombefly eskortert av over 1000 jagere angrep idag oljemål i Midburg og skiftetomter i Hamm og andre mål i nord-vest-Tyskland. Britiske bombefly angrep tidlig idag Essen og Neuss, et viktig punkt på forsyningsveien til vestfronten, og mosquitofly angrep Nürnberg. 3 bombefly savnes.

Østfronten. Tropper fra de russiske hærer i Slovakia og Sør-Polen har nesten sluttet opp om hverandre ved Dukla-passet, der de har erobret en by 12 km. fra passet. Russiske styrker har nådd den slovakiske grense på et punkt 6 km. fra Satoraljaubel etter å ha forsert elva Tisza på et nytt sted.

Italia. Den 8. amerikanske arme har hatt ny framgang ved Faenza. Regenten Umberto har anmodet Bonomi om å danne ny regjering. Sosialistene nekter å gå inn i en ny regjering under Bonomi. Det er kommet representanter fra Nord-Italia til Roma.

Belgia. Streiken i Belgia får større omfang. Post- og telegraf funksjonærne i Bryssel har gått til streik, og det går bare enkelte sporvogner i by. Pierlot fikk et overveldende tillitsvotum i kammeret etter sin kraftige tale, der han sa at han ville bruke sine utvidede fullmakter.

England. Sprengningsulykken i Burton der et R.A.F. lager gikk i lufta, og ca. 150 mennesker ble drept, skyldes en bombe som eksploderte i lageret.

Norge. Et ubekreftet rykte sier at generaloberst Falkenhorst er fjernet fra sin stilling som sjef for Wehrmacht i Norge og er erstattet med SS-generalen Rendulic. Den 16., 17. og 18. ds. var det et stort møte i Narvik der bl.a. Terboven, Falkenhorst, Rendulic og sjefen for Sicherheitsdienst i Norge Pohlis var tilstede.

Situasjonen i Narvik er meget vanskelig selv om matsituasjonen er bedre siden 700 tonn poteter kom til byen. Det er en rekke evakuerte i byen, og alle soneplasser er opptatt. Evakuerte er til og med blitt losjert inn i lokomotivstallene.

Flyangrep mot Norge. Brønnøysund, Bodø, Mosjøen og Lødingen har vært utsatt for flyangrep fra allierte fly. I Brønnøysund ble ingen norske interesser rammet. I Bodø ble en bygning lettere skadet. 3 ble drept, 10 hardt såret. På Mosjøen ble ingen skadet, og det var heller ingen skade på norsk eiendom. Ved angrepet på Lødingen ble dampskipet "Karmøy" senket, 6 av besetningen savnes. Dampskipet "Torghatten" ble rammet av maskingeværild hvorved en ble drept og en såret. Angrepene fant sted i dagene 26.-28.